

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 108

CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, JUNE 3, 1952

LETO LIII — VOL. LIII

M'ARTHUR ZA SEN. TAFTA

General se je zdaj postavil odločno in javno ob stran senatorja iz države Ohio.

Gen. MacArthur se je v sedanjih republikanski predsedniški kampanji postavil odločno ob stran senatorja Tafta iz države Ohio. Tozadevno odločitev je objavil ob priliki današnjih primarnih volitev v South Dakoti, kjer se bodo pomerili Taftovi in Eisenhowerjevi pristaši.

Gen. MacArthur, ki se je postavil tako odločno ob Taftovo stran, je poslal governerju Leslie Jensenju, bivšemu poveljniku narodne garde v državi South Dakoti, sledečo brzojavko:

"Zelo Vam bom hvaležen za vsako pomoč, ki bi jo dali v S. Dakoti senatorju Taftu. Naročil sem že generalu Wedemeyerju, svojemu staremu in zaupanja vrednemu prijatelju, naj se z vami tozadevno pogovori. Prisrčne pozdrave! Douglas MacArthur."

Gen. MacArthur je dal že prej razumeti, da daje prednost Taftu, s to brzojavko pa so skupni zadnji tozadevni dvomi.

Ob začetku tekočega tedna ima Taft še vedno na svoji strani 420, Eisenhower pa 387 delegatov.

Komunisti so odredili za sredo 24-urno slavko v Parizu

Francoska delavska konfederacija je pozvala zdaj na stavko delavstvo iz Pariza in okrožja.

PARIZ. — Po komunistih kontrolirana Francoska delavska konfederacija je pozvala delavstvo v Parizu in okolici na 24-urno stavko v sredo. Ta stavka naj bi bila v protest proti odločeni in trdi politiki premierja Pinaya proti komunistom. V pozivu delavcem je rečeno, naj zavstavljajo v protest "proti vojni — za mir, proti fašizmu — za svobodo, proti bedi — za vitalne zahteve delavstva."

Na enak apel te Konfederacije, ki ga je izdala pretekli teden na 3 milijone delavcev po vsej Franciji, katere je pozvala na štrajk v protest proti aretaciji komunističnega voditelja Duclosa, ni bilo odziva. Ker ni hotela doživeti enake polomije, je konfederacija zdaj pozvala samo delavce Pariza in okrožja, kjer je znan "rdeči pas".

**Vremenski
prerok
pravi:**

Danes deloma oblačno; popoldne in ponoči dežni prši. Ponoči bolj hladno.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 3. maja 1865 je bil rojen angleški kralj George V.

Skoraj 500 smrtnih nezgod koncem tedna

Našemu včerajšnjemu poročilu o smrtnih nesrečah do sobote zvečer dodajemo, da znaša skupno število smrtnih nesreč, ki so se primerile na Spominski dan in potem v soboto in nedeljo, skoraj 500.

Avtomobilskih prometnih nesreč s smrtnim izidom je bilo 320. Devet oseb se je smrtno ponesrečilo v letalskih nesrečah, 92 jih je utonilo, 73 pa se jih je smrtno ponesrečilo na kak drug način.

Vojaštvo v notranjosti labora ujetnikov na otoku Koje

Vojaštvo je potrgalo komunistične zastave in napise ter popravilo vrzeli v ograjah iz bodičaste žice.

OTOK KOJE, Koreja. — Ameriški vojniki so z nasajenimi bajoneti vstopili v tri ujetniške predele, ograjene z bodičasto žico, kjer so potrgali dol komunistične prapore ter zamašili v ograji vrzeli, ki so jih naredili vanje komunistični ujetniki. — Najprej so ameriški vojniki strgali dol napis, na katerem je stalo: "Mi ne bomo nikoli odstranili napisov!" Nato pa so se vojniki pričeli pomikati počasi naprej ob žičnati ograji, ki so jo gredoč popravljali.

Tekom prve ure njihove navzočnosti v notranjosti predelov, ni bilo nobenega incidenta. Na stražnih stolpih, ki so postavljene okoli predela št. 605, je stalo vojaštvo ob strojnica, ki so bile namerjene na ujetnike.

Preiskave o črnotrznih špekulacijah s krompirjem

Preiskave so uvedene v mnogih večjih mestih od obale do obale.

WASHINGTON. — Vlada je začela preiskovati črnotrznih razmere pri prodaji oziroma barantanju s krompirjem. Zdaj je že v teku 1.000 takih preiskav od Atlantika do Pacifika. Doslej je bilo justičnemu departmentu predloženih že 175 slučajev s priporočilom, naj dvigne napram njim obtožnico. Proti 75 ali 80 slučajem izmed teh se je že pričelo sodno postopanje.

Tozadevna preiskava je v teku že v mnogih večjih ameriških mestih, kakor v Clevelandu, Indianapolisu, New Yorku, Seattlu, Rochesterju, Pittsburghu, Philadelphiji, Bostonu, Louisville, Raleighu, Detroitu in v Montgomeryju, Ala.

Vlak zadel avtobus; 14 oseb mrtvih

TOLUCA, Mehika. — Na nekem železniškem križišču se je oseben vlak z vso slo zaletem potniški avtobus, pri čemer je bilo ubitih 14, ranjenih pa 21 oseb.

Končno je vendarle punčka!

BOSTON, Mass. — Mrs. Gerald Riley, žena mestnega inženirja, je povila hčerko, ki je prva deklica v Rileyjevi rodbini izšla leta 1889.

STAVKA V MESNI INDUSTRIJI

Uslužbenci industrije zahtevajo boljše delavske pogoje in višje plače.

CLEVELAND. — Hišne gospodinjice stojijo pred perečim problemom pomanjkanja mesa. — Kakor smo že včeraj na kratko poročali, je zastavkalo 1000 članov AFL Retail Meat Cutters unije. Stavka je prizadela Fisher Bros. Co., Foodtown Inc., B-Rite Super Markets in Pick-N-Pay prodajalne, kakor seveda tudi večinoma manjših mesnic in grocerij, kjer prodajajo meso.

Unija zahteva 5-dnevni delovni teden s 40-urnim delom brez okrnitve plače za ženske delavke, ki delajo 45½ ur na teden in moške, ki delajo po 48 ur na teden v petih in pol dneh. Dalje zahteva unija \$5 do \$10 minimalnega zvišanja plače na teden ter skupno upravo zdravstvenih in dobrotelnih fondov.

Vzhodna Nemčija grozi s pestjo "zapadnim imperialistom"

V Leipzigu je paradiralo pred svojimi rdečimi bossi 100 tisoč nemške komunistične mladine.

BERLIN. — Po komunistih vladana Vzhodna Nemčija je nastopila v nedeljo v svoji največji militaristični paradi izza dni Adolfa Hitlerja. To veliko razkazovanje "mišic" se je vršilo v Leipzigu, kjer je paradiralo nad 100.000 članov komunistične Svobodne nemške mladine ob zaključku svojega četrtega kongresa. Paradirali so za svoje komunistične "bosse".

Eno polno uro ni bilo na radiu Vzhodne Nemčije slišati drugega kot ropotanje bobnov, sviranje vojaških koračnic in teptanje korakajočih nog, ko so komunistični oblastniki s svojih tribun gledali za impozantnim mimohod. Celotna parada je bila vpriporjena v imenu "obrambe domovine proti ameriškim in zapadnonemškim imperialistom." Govornik za govornikom je ožigolal kanclerja dr. Adenauerja, ki je podpisal z Zapadom mirovni kontrakt.

Slovenska pisarna 6116 Glass Ave., Cleveland, O. Telefon: EX 1-9717

VEČNO ŽIVLJENJE. — Izšla je izpopolnjena izdaja tega najlepšega slovenskega molitvenika. Dobijo se tudi v naši pisarni. (\$2, \$2,50, \$3,00, po pošti 25c več). Naročite jih lahko tudi za stari kraj.

VSTOPNICE za igro Rokovnjači so v razprodaji. Vse so po \$1. Kdor želi, da mu sedež rezerviramo, stane taka vstopnica \$1.50 in se dobi samo v Slovenski pisarni.

VAJA za Rokovnjače: V sredo ob sedmih 5. dejanje, v četrtek pa 1. in 7. dejanje, tudi ob 7. — Prosim točnosti. — Vse igralce in pevce opozarjam, da je prihodnje nedeljo ob 6 zvečer skupna in kompletna vaja na odru SND na St. Clair Ave. — Režiser.

Zaseg jeklaren je protiustaven!

Češkoslov. ambasada in njeni konzulati so — gnezda špionaže

WASHINGTON. — Senadni notranji varnostni odbor je izjavil, da je češkoslovaška uporabljala svojo ambasado in svoje konzulate v Ameriki kot "gnezda špionaže, ki so jo vodile po Sovjetiji dominirane dežele."

Odbor je objavil pričevanje, ki so ga podale v tekočem letu tri priče — Joseph Molnar, mlad čeh in svoječasnno FBI obveščevalec, Pavlina Svoboda, bivša tajnica na češkem konzulatu v New Yorku in Matt Cvetič, podtalni agent FBI ustanove.

Molnar je povedal odboru v podrobnostih o homoseksualnih orgijah v Washingtonu, h katerih eni je bil povabljen tudi on leta 1946. Povabil ga je Teo H. Florin, tedaj prvi tajnik češkoslovaške ambasade.

Molnar je dalje povedal, da ga je rekrutiral v češkoslovaški vojnški krog Vladimir Houdek, tedanji reprezentant češkoslovaške pri Združenih narodih.

Kolizija vlaka in busa; 7 mrtvih

MELBOURNE, Avstralija. — V ponedeljek je bilo sedem oseb ubitih in 18 ranjenih, ko se je v neki vlak zaletel potniški avtobus, ki je bil natrpan z mladimi dijaki in dijakinjami.

NAJNOVEJŠE VESTI

CLEVELAND. — Takojšnje posledice stavke jeklarjev v Clevelandu bodo sledeče: — Sedem tisoč jeklarjev je že na stavki, nadaljni bodo sledili, ko v jeklarnah ugasnejo peči. V industrijah danes še ni zastoj, toda bo nastopil vsak čas. Industrije bodo naredile inventar svojih zalog jekla. — Prvo odpuščenje delavcev pri železnica se bo pričelo danes. Številno odpuščenih delavcev in čas njihovega brezdelja bosta odvisna od dolgotrajnega štrajka. — Parniki bodo nadaljevali z dovažanjem železne rude, dokler bo zanje kaj prostora na pomolih.

CLEVELAND. — Dom unijskega uradnika Max Sieka od locala 181 Glaziers unije, je bil ponoči deloma porušen od bombne eksplozije.

BERLIN. — Angleži so ogradili z bodičasto žico sovjetsko radio-postajo, ki se nahaja v angleškem sektorju Berlina, ter jo tako izločili is sovjetske oblasti.

CLEVELAND. — Položaj pomanjkanja mesa postaja vedno bolj pereč. Snoči je nad 300 neodvisnih prodajalcev mesa sklenilo, da zapro vrata svojih mesnic, čim jim poidejo zaloge, ki so še na roki.

WASHINGTON. — General D. D. Eisenhower je stopil v pokoj kot armadni general ter se je prostovoljno odpovedal svoji letni plači v vsoti \$19.541.

IRONWOOD, Mich. — V tukajšnjem rudniku Republic Steel korporacije je pol milje globoko pet premogorjev, ki jih je zasulo in jim je odrezan odhod iz rova. Šestdeset ljudi reševalnega moštva si obupno prizadeva, da pride čim prej do njih.

WASHINGTON. — Vrhovno sodišče je včeraj odločilo, da je bil zaseg jeklaren, ki jih je zasegel predsednik Truman dne 8. aprila, protiustaven.

Sodnik Hugo L. Black, ki je govoril tudi v imenu ostalih sodnikov, je vzdržal odlok, ki ga je podal federalni sodnik David A. Pine dne 29. aprila.

"Ustanovitelji našega naroda so položili zakone snujočo oblast samo v roke kongresa — tako v dobrih kakor slabih časih," je rekel sodnik Black.

Glasovanje je izpadlo v razmerju 6:3; proti odloku večine so bili predsednik vrhovnega sodišča Fred M. Vinson ter sodnika Stanley F. Reed in Sherman Minton. — Sodniki, ki so se postavili ob stran sodnika Blacka, pa so bili: Robert H. Jackson, Harold H. Burton, Tom C. Clark, William O. Douglas in Felix Frankfurter.

Predsednik Truman je nato odredil, da se imajo jeklarne izročiti nazaj njihovim lastnikom, nakar so odšli jeklarji zopet na štrajk.

SEN. R. A. TAFT O POTREBI VELIKE LETALSKÉ SILE

Ideja borbe proti Sovjetiji na evropskih tleh, kjer smo številčno v manjšini v razmerju 10 proti 1, je pogrešna. — Potrebujemo zračno silo, ki bi dominirala ozračje nad Ameriko in lahko bombardirala sovjetska mesta.

WASHINGTON. — Senator Robert A. Taft je v nedeljo posvaril pred napako, da bi našo narodno obrambo naslonili na bajonete, ki bi si jih izprosil od Nemčije in Francije, namesto na kontrolo zraka.

Ohijski senator je odločno zanimal, da bi bil on izolacionist ter izjavil, da nikakor ne bi odpoklical ameriških čet iz Evrope. Toda ožigosal je administracijo, ker daje prednost Evropi. V svojem govoru, ki je bil oddajen preko radia, se je doteknil tudi generala Eisenhowerja ter dejal, da je opaziti stalno razkrajanje naše zračne sile v primeri s sovjetsko zračno silo, odkar je postal Eisenhower načelnik štabov. Mesto da vodi administracija negativno in defenzivno politiko, naj bi raje poskrbela, da postanejo Združene države močne po svoji lastni sili in pravici.

"Priznati samo za trenutek, da se mi sami ne moremo braniti, tudi če bi bila kontinentalna Evropa pregažena, se pravi, negotovi deficitizem, kajti glede obrambe Evrope je še mnogo negotovosti", je rekel senator Robert A. Taft.

"Nikoli ne smemo priznati, da je naša varnost odvisna od bajonetov, ki si jih izprosimo od Nemčije ali Francije. Naravno je, da si jih želimo kot svoje zaveznike v vojni s Sovjetijo. Naravno je tudi, da smo pripravljene, pomagati jim z orožjem, toda to ne sme biti primarna postavka naše politike. Če bomo močni sami po sebi, nas bodo mnogi narodi zaprosili, naj jih sprejmemo za zaveznike, mesto da bi moral državni tajnik na kolenih prositi te narode za njihove armade, da nas branijo," je rekel Taft. Dejal je tudi, da bi on pustil v Evropi ameriške divizije, ki so že tam, dokler bi ne bila Evropa dovolj močna, da se more sama braniti. Napadel pa je idejo, da moramo ustvariti ogromno armado in jo poslati v Evropo, čim se prične vojna. To je docela zgrešena ideja, ker mora biti vsakomer jasno, da se mi ne moremo zoperstaviti Sovjetski zvezi na evropski zemlji, — kjer smo številčno v manjšini v razmerju 10 proti 1."

Taft je dalje rekel, da kar je res neobhodno potrebno, je, da imamo zračno silo, ki bi dominirala zrak na Severno Ameriko in v slučaju potrebe tudi lahko bombardirala sovjetska mesta.

Ponoven apel papeža Pija za svetovno bratstvo in mir

Papež je govoril 500.000 vernikom ob zaključku Evharističnega kongresa v Barceloni.

BARCELONA, Španija. — Papež Pij XII. je izdal v nedeljo nov apel za svetovni mir. Govoril je po radiu vernikom, zbranim ob zaključku Evharističnega kongresa, katere je pozval, naj "gredo in prižgo plamenice svetega ognja bratstva in ljubezni, ki sta edina temelja svetovnega miru."

Sv. oče je govoril v španščini, to je v enem izmed šestih jezikov, ki jih gladko govori. Njegov govor je bil naslovljen na množico, ki je štela nad 500.000 vernikov, zbranih na Trgu papeža Pija XII. kjer je bila darovana slovesna pontifikalna maša.

Pred papeževim govorom je povedal general Francisco Franco množici na trgu, da če bi se spet pojavila potreba, bi bila Španija zopet "prednja straža v službi Boga."

Poizvedovalni količek

Frank Bostianchich, ki je bil rojen nekako leta 1903 v Štepanju vasi pri Ljubljani, naj se oglasi dr. Bogumil Vošnjaku, — 1706 — 21 St. N. W. Washington, D. C., radi važnega sporočila. Če kdo drugi ve zanj, se naproša, da sporoči ta naslov njemu, oziroma v Washington.

Aretacija socialistov v Indiji

BOMBAY, Indija. — Policija je aretirala 11 socialistov, ki so si prizadevali naščuvati ljudi na civilni odpor proti vladi.

Ne bo še olajšanja

WASHINGTON. — Vlada je naznanila, da živila ne bodo nič cenejša v preostanku letošnjega leta.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Graduacija—

V sredo 4. junija bo Miss Jean Lavrich, hčerka Mr. in Mrs. Lavrich, 6209 Edna Ave., graduirala iz Notre Dame višje šole. Graduacija bo v Music Hall. — V petek 6. junija pa bo graduiral iz Law šole njun sin Frank. On pa bo graduiral v Euclid Ave. Baptist Church. — Čestitke obema kakor tudi njunim staršem!

Osmi dan—

V sredo ob 8:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Marijo Jerak na 8. dan po njeni smrti.

Iz bolnišnice—

Frank Mlinar, cerkovnik pri Mariji Vnebovzeti, se je vrnil iz bolnišnice in se zahvaljuje vsem za obiske in pozdrave.

Seja—

Podružnica št. 14 Slov. ženske zveze ima nocoj ob osmih sejo v navadnih prostorih.

V bolnišnico—

V Marymount bolnišnico je bila prepeljana Miss Bridget Resnik, 3599 E. 81 St., hčerka Mr. in Mrs. Jakob Resnik. Stanje ni nevarno. Mladenki želimo skorajšnjega okrevanja.

Redna seja—

Nocoj ob 7:30 bo redna seja društva Sv. Vida št. 25 KSKJ v navadnih prostorih šole sv. Vida. Pobiranje asesmenta se začne ob sedmih.

Vse hiše prodane—

Predsednik korporacije za izgradnjo novih domov na E. 61. in 62. cesti, Mr. Anton Grdina, sporoča, da so vse štiri hiše na E. 61. cesti, katere zdaj dodelujejo, že prodane. V par tednih se bodo že vanje vselile štiri nove družine. Hiše, ki jih je sezidal kontraktor Jos. Demshar, so lične in so kupcem zelo po volji. Naselbina potrebuje novih hiš.

Nagrade SZZ—

Pri podružnici št. 25 Slovenske ženske zveze so dobile nagrade sledeče: J. Golich, 1153 E. 61. St.; Danila Schultz, 108. St.; Anna Bandi, 6727 Edna Ave.; T. Zdonc, 1161 E. 60. St.; Mary Zadnik, 1122 Norwood Rd.; Mary Nosan, 6413 St. Clair Ave.; Mary Marin, 1160 Norwood Rd.; Mary Hočevar, 21241 Miller Ave.; Agnes Matjasic, 1162 Addison Rd.; Frances Oblak, 1235 E. 60. St.; Jennie Strnad, 1415 E. 51. St.; J. Vidmar, 1177 Norwood Rd. Zglasite se pri tajnici Otoničar, 1110 E. 66. St. in boste dobili svoje dobitke.

Iz raznih naselbin

McKEES ROCKS, Pa. — V soboto je preminul župnik pri cerkvi sv. Marka Rev. Joseph Vrhunec v starosti 67 let. Danes je bilo truplo prepeljano v faro cerkev. Pogreb bo v sredo ob 10. uri s pontifikalno sveto mašo, ki jo bo daroval pittsburski škof ob asistenci Rev. John Grudna in Rev. Francis Misia v cerkvi sv. Marka, nakar bo pogrebni sprevod krenil na pokopališče sv. Marka.

Neznosna zima v Argentini

BUENOS AIRES, Argentina. Tukaj vlada silno ostra zima. — Temperatura je padla na 22 stopinj pod ničlo in visok sneg je zamelel ter zaprl andske prelaze v državo Čile.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 108 Tues., June 3, 1952

Zanimivo socialno gledanje

II.

Nasprotno pa se smatrajo zastopniki evropskega delavstva vedno kot sovražniki podjetnikov, tam sta dva tabora, ki zastopata vsak svoje interese in vsak svojo filozofijo in ki sta vedno sovražna eden napram drugemu. Joyce je na seji ugotovil napram zastopnikom evropske industrije in delavskih organizacij, da je Amerika daleč naprej pred Evropo v industriji, ker ameriški delavec smatra, da je sistem privatne podjetnosti tako soliden kot njeno vodstvo. V Evropi je zastarela politika gospodarstvenikov povzročila, da iščejo delavci ozdravljenje v goljufivih teorijah socializma in komunizma. Ameriški delavec skuša doseči svoje cilje potom kolektivnih pogodb, ne pa potom nacionalizacije.

Zastopnik ameriškega delavstva, predstavnik ameriške CIO in član MSA je razvijal sorodne nazore kot zastopnik ameriškega kapitala. Povdarjal je, da je po študiju evropskih gospodarskih in socialnih razmer prišel do prepričanja, da je večina ljudstva tam omrežena z nazorom o vezanem gospodarstvu, kjer naj vlada določa industriji trg in stalne cene ter delavstvu plače, ki zadoščajo komaj za skromno preživljanje in ne dovoljujejo dviga življenske ravni. Radi tega je tudi produkcija v Evropi premajhna, ko glasom izkaza ECA 275 milijonov ljudi v Zapadni Evropi producira na leto le za 121 milijard dolarjev. Kakor zastopnik industrije in njegov delavski tovariš Golden, je tudi R. Oliver povdarjal, da bi morala Evropa več producirati, kar bi pomenilo za delavce boljše plače, nižje cene za konsumente in večje dobičke za podjetnike, v narodnem gospodarstvu pa naj bi strogo demokratične sile dale pobudo za povečanje produkcije.

Ves govor ameriškega delavskega zastopnika je bil fina, a uničujoče sodba in obsodba evropskega kapitalizma, še bolj pa obsodba socialističnih nazorov in socialističnega gospodarstva.

Zastopniki ameriškega delavstva in ameriškega podjetništva smatrajo, da bi morale Združene države eksportirati v Evropo način modernega sklepanja kolektivnih pogodb in tudi tehniki, ki se je pri tem izkazala v tej državi kot dobra. Kot je povdarjal zastopnik kapitala Joyce, je naš način pri sklepanju kolektivnih pogodb dejansko izraz vere v svobodo razprave, svobodo pristanka na kompromis in poravnave različnih interesov. To je čisto nasprotje napram delavnosti, ki jo povzroča v Evropi trdota industrialcev in od marksistov vodenih delavskih organizacij. Zastopnik ameriške industrije je svaril Evropejce pred tem, da bi skušali dvigniti življenjsko raven potom političnih voditeljev, kar pogosto vodi k uničenju. Povdarjal je, da bi delavske strokovne organizacije gotovo več dosegle z direktnimi pogajanjem z delodajalci kot pa potom političnega pritiska.

Tako se sedaj trudita tako ameriško delavstvo kot ameriška industrija, da bi prenesla naš način razmerja med delavstvom in kapitalom tudi v Evropo, da bi potom kolektivnih pogodb pričel tudi evropski delavec čutiti — kot čuti ameriški —, da tudi on spada kot enakovreden član k narodnemu gospodarstvu, da se tudi on udeležuje njenega vodstva in da se popolnoma priznava in upošteva prispevek delavstva pri doseženih sadovih celotnega gospodarstva. Kot je povdarjal zastopnik ameriških kapitalistov Joyce, sloni to sodelovanje na upoštevanju in spoštovanju delavčeve osebnosti. Žal so uradniki ECA morali ugotoviti, da mnogim industrialcem v Franciji in Italiji manjka tega spoznanja o vrednosti delavčeve osebnosti v vsakdanjih odnosih industrije.

Zastopnik ameriške velike delavske organizacije CIO Golden je povdarjal, da se je dosegla v Združenih državah tako velika produkcija zadnjih 20 let, odkar je narastlo članstvo ameriških delavskih uni od 3 milijonov na 16 milijonov članov. Ameriški industrialci so priznali delavcu pravico do organizacije in to je povzročilo več zaupanja in tudi več smisla za odgovornost pri delavstvu. Mnogo starega nasprotstva je vsled tega izginilo, podjetniki so prišli do prepričanja, da je delavec njih vreden zaveznik, ki z njimi odkriva skrivnosti povečane produkcije.

Sedanji program pomoči Evropi potom ECA in MSA je v veliki meri sad sodelovanja ameriškega organiziranega delavstva, ki hoče evropske tovariše priversti k boljši politiki in k boljši metodi v produkciji. Zastopnik ameriške industrije Joyce misli, da bo ta del Marshallovega plana najbolj uspešen, zlasti potem, ko bo nehala Amerika z direktno podporo.

Radi tega so ameriški delavski voditelji povabili zastopnike evropskih delavskih organizacij v okviru Marshallovega plana, da obiščejo Združene države in tu študirajo delo ameriških delavskih uni, način plač, kolektivnih pogodb in metod ameriškega dela.

Ti naporu ameriškega delavstva se zdi, da so dosegli nekaj uspeha pri nekomunističnih socialističnih delavskih organizacijah v Evropi glede socializacije podjetij. Pri zadnji seji mednarodne socialistične organizacije so povdarjali koristnost ameriškega načina dela za povečanje produkcije.

Socialisti v Nemčiji so julija 1951 v svojem manifestu pokazali novo gledanje, ko so se odpovedali tako sedanjemu komunizmu kakor tudi marksističnemu načrtu o razrednem boju. Socialisti so se tudi odrekli dosežanjemu svojemu stališču in svoji dosedanjim zahtevam po socializaciji, oziroma podžavljenju produktivnih sredstev. V manifestu so izjavili, da je izboljšano kapitalistično gospodarstvo možno in da se zlo kapitalizma zmanjšuje.

Tudi italijanski socialisti so se na svojem lanskem letnem zborovanju zelo približali mišljenju ameriških delavskih uni, da je najbolj uspešen način gospodarstva privatna ekonomija, združena s kolektivnimi pogodbami.

Tako poroča prof. Fitzgerald.

Če se bo amerškemu organiziranemu delavstvu posrečilo odvrniti evropske socialistične delavske organizacije od Marksovih, socialističnih, že davno zastarelih in ovrženih nazorov, bo ameriško delavstvo storilo Evropi in celemu svetu veliko uslugo.

BESEDA IZ NARODA

Spomnimo se speč na Mohorjevo!

New York, N. Y. — Zato je treba tako zapisati, ker kar na debelo drži, kar sem zapisal oniteden v Amerikanskem Slovenšču: Mohorjeva — pozabljena. . .

Nekaj časa je teklo, potem je curljalo, začelo je kapljati — zdaj pa še samo tu pa tam kaj kane, kakor bi bilo le še — po pomoti.

Pa bi moralo še teči, če hočemo, da bomo vsaj na lanskem stališču ostali. Oziroma na letošnjem, zakaj zdaj gledamo naprej v leto 1953. Pa ni nič razveseljiv ta pogled.

Ne moremo razumeti, zakaj je toliko letošnjih naročnikov ostalo na dolgu za leto 1953. Na stotine je takih. Nekoč smo objavili številko 555., češ da še toliko — vsaj toliko! — nadaljnjih plačil pričakujemo za leto 1953. Prepričani smo bili, da bomo kaj kmalu številko lahko znižali na 444, pa do tega kar noče in noče priti. Smo še zmerom bliže 555 kot 444!

Nas pri Ligi, ki smo prevzeli

Ob odhodu

Cleveland, O. — Najpristranejša hvala vsem našim sorodnikom in prijateljem ter prijateljicam za prisrčno odhodnico. Odhajava v stari kraj obiskat mojega ljubega, sedaj že zelo starega očeta. Dolgo, dolgo je že, kar sem bila tam, pa vendar človek se težko odloči za tak pot. Srce me je vlekel, rada bi videla še enkrat svojega dragega očeta. Če Bog da, se bo to tokrat tudi zgodilo.

Vam vsem pa, ki ste nam napravili tako lepo odhodnico, še enkrat iskren Bog plačaj. Življenje se zdi človeku veliko lepše, če ima okrog sebe same prijatelje. Težko jemlje od njih slovo, pa je nato še bolj vesel, ko jim more ob povratku stisniti roko.

Če bi mi katera od prijateljic želela pisati, naj se oglasi na naslov A. P. Vel. Osolnik, št. 10, p. Rob na Dolenjskem, Jugoslavija.

Iskrene pozdrave in na veselo svidenje!

Anna Pelčič.

Francoski vojak dobi dnevno tri četr litra vina

Francoski parlament je izglasoval soglasno zakon, ki poviša vojakom porčijo vina od ½ litra na ¾ dnevno. Med predložitelji zakona je bil tudi De Gaulleov pristaš Gabriel Segnat, po poklicu zdravnik, ki je na temeljitost zakona takole odgovoril: "Vino vsebuje fosfate, glicerin, železo, rudnine in vitamine. Nudi organizmu živahnost in novih energij. Podpira prebavo. Izpodbuja delovanje možganov, izloča utrujenost in krepi voljo do dela. Vino vodi v blagopodčutje in ustvarja zaupanje v samega sebe."

— Nova Mehika ima okrog 20 milijonov akrov gozdne površine.

* * *

— Prvi beli naseljenci so prišli v Novo Mehiko že l. 1598.

ko, želimo še in še prav krepko opozoriti javnost na MOHORJEVO ZA LETO 1953. Menda ni treba vse odkraja začeti razlagati, kaj nam MOHORJEVA pomeni . . .

Naj samo to poudarimo: Mohorjeva te dni odloča, kaj bo mogla v resnici izdati za leto 1953. Na njeno odločitev močno vpliva, kar sliši od nas — od svoje podružnice pri Ligi v New Yorku. Ali naj kar vržemo puško v koruzo in sporočimo: Ne gre, pa ne gre . . . ?

EN MESEČ še ne mislimo kaj takega narediti. VSAJ en mesec še ne! Zato pa pozivljamo prav resno ljubitelje MOHORJEVE: Tekom meseca junija se zgani-te in tistih 555 naj pride zraven! Domala vsi, ki ste za letos plačali in knjige prejeli, imate tudi Mohorjevo okrožnico v hiši, zraven nje pa kovertu z naslovom, kam je treba poslati naročnino za leto 1953. Storite to čimprej, lepo prosimo.

Če bi pa le kdo ne vedel, kam poslati, naj vzame na znanje ta naslov: Družba Sv. Mohorja c/o Liga K. S. A. 238 E. 19th Street New York 3, N. Y.

P. Odilo Hanjšek OFM, glavni poverjenik za Ameriko

in Kanado;

P. Bernard Ambrožič, OFM, pomožni glavni itd.

Kulturni praznik

Letošnji 18. maj, ko je bila v Kolpingovem domu v Celovcu proslava stoletnice rojstva dr. Jakoba Sketa, je bil za vse koroške Slovence resnično kulturni praznik. Sam dr. Sket bi ga bil vesel, ko bi videl, kako močno živi njegovo delo v srcih in dušah slovenskega koroškega ljudstva. Sicer pa je bil v duhu med njimi.

Proslave se je udeležila vsa Slovenska Koroška. Iz vseh tneh slovenskih dolin Koroške so prihitali rojaki. Tu so bili zlasti Sketovi učenci duhov. svetnik Tomaž Ulbing, dr. Zeichen iz St. Ruperta, tu je bil kanonik dr. Blumi, dr. Folte Inzko iz družino, dr. Luka Sienčnik z družino, dr. Jelen z družino, svetnik deželne Kmetijske zbornice Janko Ogris in še cela vrsta drugih odličnih gostov. Selani so prihitali s posebnim avtobusom. Slavljence so počastili malčki iz St. Jakoba v Rožu, kjer je dr. Sket častni občan, ker je St. Jakob v Rožu oveko-večil s svojo Miklovo Zalo. Tu so bile dekleta, ki so v ravnokar minulem tečaju obiskovale gošpodinjsko šolo v St. Rupert.

Venček narodnih pesmi pod vodstvom gđ. Marice iz Rinkol je spravil vso dvorano v ogenj. Petje deklet iz vseh treh dolin pa je bilo izraz globoko doživljanja slovenske ljudske pesmi. Na stopil je tudi novi oktet "Slavček." Pohvaliti je treba dalje mlade dijake, ki so kar dobro zapeli Gregorčičevo pesem — "Bratje." Rajanje po melodijah sloven. narodnih pesmi je navdušilo vso dvorano. Slavnostni govor je imel prof. Franc Inzko, ki je predstavil Sketa kot učitelja in človeka, ki je z vsem svojim delom služil slovenskemu narodu, predvsem pa njegovi mladini. Zala v haremu in Sirota Jerica pa sta posrečeno izpolnili program Sketove stoletnice. Brez teh bi kar nekaj manjkalo! To in še marsikaj

drugega lepega je bilo na sporedu akademije.

Zalin testament

Ne moremo si kaj, da v zvezi z zgornjim poročilom ne priobčimo iz pozdravnega pisma pisatelja K. Mauserja, ki ga je poslal koroškim rojakom za Sketovo 100-letnico, naslednjih tehtnih misli, ki v polni meri veljajo tudi za nas na tujem:

"Spominski dnevi velikih moč so vselej praznik. Dvakrat praznik za narod, ki se ne more bahati s številčno močjo. Ravno ti prazniki so nam svetli glasniki, da je kultura, da je notranje življenje narodovo tisto, kar narod tudi v najtežjih obdobjih drži pokonci. Globoka srčna kultura, jezik, v katerem so žebrale in žobarili Zalini dedje, to je zakladnica slovenskega naroda, ki je zakoreninjen v svojo sveto zemljo, kakor zlepa ne kateri narod. Visoko je treba dvigniti to zakladnico, trdno jo je ograditi in stati ob njeni strani do zadnjega."

Tinjski prošt Anton Benetek — 75 letnik

19. maja t. l. je obhajal tinjski prošt Anton Benetek 75-letnico rojstva. Jubilant je bil rojen 19. maja 1877 v Grižah pri Celju. V mašnika je bil posvečen 19. julija 1906. Pastiroval je po celi vrsti koroških župnij, povsod so ga župljani vzljubili, ob 75-letnici se ga s hvaležnostjo in ljubeznijo spominjajo vsa koroška Slovenija od Šmohorja do Pliberka. Čestitkam se pridružujemo tudi ameriški rojaki.

Borovlje

Zvezno ministrstvo za pravosodje na Dunaju je imenovalo dosedanjega vodja okrajnega sodišča v Borovljah dr. Jan. Gregorja za predstojnika tega sodišča. Obenem je bil novi predstojnik imenovan za deželnega sodnega svetnika. Dr. Gregor velja za nepristranskega

K sodobnim svetovnim problemom

Od številnih dogodkov preteklega tedna v mednarodnem svetu, je vzbudil največ zanimanja pa tudi vznemirjenja podpis dogovora med zahodnimi zavezniki in Zahodno Nemčijo o medsebojnih odnosih — v Bonnu in z njim v zvezi podpis pogodbe o skupni evropski armadi v Parizu.

S podpisom dogovora v Bonnu, je Nemčija prenehala biti premagana in po vojskah zmagovalcev zasedena in upravljana dežela. Iz sovražnice je postala s podpisom pogodbe o skupni evropski armadi zaveznica prvega reda.

Pogajanja za sklenitev enega kot drugega dogovora so se vlekle od pretekle jeseni. Ponovno je že zgedalo, da so rešena vsa vprašanja, ko so se nenadno pojavile nove, skoro nepremostljive težave. Sovjeti so spretno spletkarili ter stavliali Nemcem zapeljive ponudbe. Vsaka sovjetska ponudba je vzbudila pri Nemcih nove in večje zahteve. Zapad je bil prisiljen popuščati, če je hotel spraviti "mirovno pogodbo" z Zahodno Nemčijo pod streho. Prav v zadnjem trenutku, ko so bili zunanji ministri zahodnih sil že v Bonnu, so nastopile nenadno nove zapreke in nastala je možnost, da se bo sklenitev te pomembne pogodbe zopet zavlekla. Na eni strani so Francozi zahtevali novih jamstev, da jih Amerika in Anglija ne bosta pustili na cedilu v slučaju, če bi hoteli Nemci izstopiti iz evropske armade, na drugi strani pa so poslali Sovjeti noto, v kateri so Zahod svarili pred "sklenitvijo vojaške zveze kot priprave za novo vojno".

Francoske zahteve ni bilo mogoče odkloniti, če naj ostane Zahod vsaj na zunaj enoten. Francozi so torej dobili, kar so zahtevali, na sovjetsko noto pa se v Bonnu zbrani zunanji ministri niso ozirali.

Poleg teh zunanjih težkoč, so pa težave bile tudi v sami Nemčiji. Nemci se, kot smo že nekajkrat omenili, za tako rešitev nemškega vprašanja niso navduševali in se ne navdušujejo niti danes, ko jim Sovjeti obljublajo zedinjenje. Nemci se boje, da bo njih dežela vsled naraščajoče napetosti med Vzhodom in Zahodom v veliko večji nevarnosti, dokler ne bo nekega dne postala bojišče, na katerem bosta oba tabora merila svoje moči, Nemci sami pa na eni kot drugi strani služili za hrano topovom. Pri tem se jim verjetno vzbuja v srcih slutnja, da je morda prav to želja njihovih nasprotnikov Francozov in Sovjetov. Kljub vsemu govorjenju o prijateljstvu in naklonjenosti ter o nujni potrebi po enotnosti v Zahodni Evropi Nemci sumi-

sodnika ter je zato tudi pri sloven. prebivalstvu Spodnjega Roža priljubljen.

Političen sestanek v Beljaku

V času od 10. do 17. avgusta letos se dobe v Beljaku avstrijski zvezni kancler Figl, zapadno nemški kancler Adenauer in italijanski ministrski predsednik de Gasperi.

ZDA in avstrijski nacisti

Na seji Zavezniškega sveta za Avstrijo je ameriški zastopnik ugovarjal proti zakonu, s katerim so pomiloščeni nacistični pripadniki (NSDAP), ki so se vrtnili v zadnjem času iz ujetništva.

Avstrijska, gospodarska udeležba pri Trstu

Po poročilu celovskega Našega tednika je bila avstrijsko gospodarstvo v letu 1951. udeleženo pri skupnem prometu Trsta z 72 odstotki, in to pri uvozu z 82, pri izvozu pa z 62 odstotki. Potemtakem je bila Avsrija lani glavno gospodarsko zaledje Trsta.

jo, čeprav ne spregovore, da je to prijateljstvo zelo nevarno. — Edino strah pred komunizmom in sovjetsko nevarnostjo ter želja s pomočjo Zahoda "osvoboditi" pokrajine, ki so po zadnji vojni pripadle Poljski, so pripravili dr. K. Adenauerja do sklenitve tega dogovora. Vodja socialistične stranke Nemčije dr. Kurt Schumacher je jasno povedal, kaj misli, ko je izjavil: "Kdorkoli odobri ta dogovor, preneha biti Nemec!" Te besede izražajo resnično razpoloženje širokih nemških množic ob podpisu tega dogovora. Odklonilo stališče Nemcev pa kaže posebno dejstvo, da sta se pozivu kanclerja dr. Adenauerja, naj se po vsej Zahodni Nemčiji dan podpis tega dogovora praznuje kot državnemu prazniku, odzvale izmed devetih dežel le dve.

Razpoloženje v Nemčiji kot v Franciji kaže, da bodo najhujše težave šele prišle. — Po vladah sprejeti in podpisani dogovori morajo odobriti parlamenti vseh prizadetih držav. Pri nas in v Vel. Britaniji bo šlo verjetno vse gladko, nikakor pa ne v Franciji in Nemčiji. Obe ti vladi bosta morali računati z razpoloženjem naroda, ki prihaja do izraza v parlamentu. Prav nič čudno torej ne bi bilo, če bo ta dogovor ostal na papirju, nemško vprašanje pa se bo reševalo mimo njega. Moramo počakati, s čim bodo na to potezo Zahoda odgovorili Sovjeti, od tega bo namreč v veliki meri odvisno tudi razpoloženje Nemcev v času, ko bo prišel ta dogovor pred parlament.

* * *

General Eisenhower je prepusil vrhovno poveljstvo nad armadami Atlantske zveze generalu M. Ridgwayu in je prišel domov. Novemu poveljniku niso v Evropi pripravili nič kaj lep sprejem. Francoski komunisti so priredili v Parizu velike demonstracije, katerih namen je bil, po besedah francoskega notranjega ministra, polastiti se oblasti.

Iz Japonske prihajajo poročila o novih nemirih in komunističnih demonstracijah. Daljni vzhod je torej še vedno hudo boleča točka na svetovni politični pozornici. Vojne ujetnike na otoku Koje so končno le vgnali. Bil je v resnici že zadnji čas. — Svet se je moral naši vojski smejati. Kako naj se neka armada, o kateri govorimo, da je najboljša armada na svetu, bori s sovražno armado in doseže uspehe, če ni niti v stanju krotiti svojih vojnih ujetnikov? se je verjetno marsikdo v teh dneh vprašal.

Mirovna pogajanja na Koreji se vlečejo iz dneva v dan. Zahod je popuščal, kjer in kolikor je le mogel. Komunisti so našli vedno nove vzroke za zavlačevanje. Od vseh strani so v času pogajanj za premirje navlekli novih vojakov in novega orožja, tako da so danes severnokorejske in kitajske vojske na Koreji daleko številnejše od protikomunističnih sil. Pa ne samo, da so številnejše, so tudi odlično opremljene. Iz poročila, ki ga je dal gen. M. Ridgway ob svojem povratku z Daljnega vzhoda, izgleda, da so sile Združenih narodov v stanju zavrniti ali vsaj vzdržati sovražni napad, nikakor pa niso dovolj močne, da bi izsilile kako vojaško odločitev. Po sodbi generala Ridgwaya je odločitev v rokah politikov.

Nekateri še vedno upajo, da bo le prišlo do premirja. Nedavno se je ponudila Indija, da bo posredovala pri komunistični kitajski vladi. Če bo to posredovanje rodilo uspeh, bo pokazala bodočnost. Mi na to veliko ne damo. Edina korist, ki bi jo to posredovanje utegnilo prinesiti, bo spoznanje indijske vlade (Nehru), da se je s komunisti težko pogajati in da z njimi ni dobro zobati češenj.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPERZaprte duhovne vaje za žene in dekleta
v Torontu

Dekliška Marijina kongregacija bo tudi letos organizirala zaprte duhovne vaje za žene in dekleta. Vršile se bodo v domu duhovnih vaj (Convent of Our Lady of Cenacle — 318 Lawrence Ave., Toronto).

Začetek duhovnih vaj bo v petek 27. junija ali v soboto 28. junija. Sklep bo 30. junija ali 1. julija zvečer.

Točen začetek bomo sporočili vsaki prijaviteljki pismeno. Zato prosimo, da nam vsaka javi tudi svoj točen naslov, ko se bo prijavila. Začetek je odvisen od tega, kateri dan bo delo počivalo zaradi državnega praznika (Dominion day), ki bo 1. julija.

Prijave sprejemajo: Voditelj Marijine kongregacije Rev. Dr. Jakob Kolarič, C. M., 131 Birchmount Rd. Toronto 13, Ont., dalje Miss Marica Bastic, 24 Churchill Ave. Toronto, Ont., in prednica Marijine kongregacije Miss Anica Lavriša, 24 Churchill Ave. Toronto, Ont.

Oskrbnina znaša za vse tri dni \$10. (deset dolarjev). Če pa katera ne zmore toliko, pa naj da \$7 ali \$8.

Duhovne vaje bo vodil Rev. Karel Wolbang C. M., bivši misionar na Kitajskem, ki sedaj živi v USA. Mnogi ga poznajo že iz domovine ali iz begunskih taborišč v Italiji kot dobrega voditelja duhovnih vaj.

Ne odlašajte s prijavo. Duhovne vaje so vam potrebne. To čuti vsaka izmed vas, ki noče utoniti v morju materializma, ki pluska okrog nje. Vsaka, ki želi ostati zvesta Bogu in idealom katoliškega dekleta in žene, bo storila vse, kar je v njeni moči, da se bo duhovnih vaj mogla udeležiti.

Prijave se sprejemajo do 18. junija.

Pričakujemo, da se bo katera prijavila celo iz USA.

Med Slovenci v Montrealu

Montreal, P. Que. — Slovenci v Montrealu smo spet dobili nekaj novih. Pristrčno pozdravljene v naši sredi! Prepričani smo, da se ne boste počutili osamljene.

Naše Baragovo društvo si prizadeva, da bi se čim več ljudi udeleževalo skupnih svetih maš s slovensko pridigo in petjem. Vsekakor gre velika zasluga zlati preč. g. Puharju, da je prišlo do večje povezanosti in domačnosti, ki pride do izraza posebno pri odlično uspešnih zabavah. — Če kje, drži pri Slovencih v Montrealu, da ne poznamo medsebojnih sporov, ker se zavedamo človeškega dostojanstva, ki deli

Kot že rečeno, smo pri nas v Montrealu v glavnem na tej

zdрави podlagi. Seveda, da bi se na zunaj kaj bolj reprezentirali s prireditvami in podobno, je skoro nemogoče. Nas je le okrog dvesto, kar je v zelo bornem razmerju z ogromnimi razdaljami. Montreal je zelo razsežno mesto.

Veliko jih zadržuje tudi delo ob neprikladnih urah. — Čeprav ljudje radi hodijo k slovanski službi božji v slovaško cerkev, vendar gre vsaj eden od družine, včasih pa tudi vsi v angleško ali francosko cerkev, ki je pred nosom.

Montreal lahko imenujemo z vso pravico lepo mesto, z modernimi pristaniščem, ki je za newyorškim največje v Severni Ameriki. Ponaša se s krasnimi parki kot Mount Royal, Lafontaine itd. — Kulturno življenje je bujno, v nenehni tekmi za prevladujoč vpliv: angleški ali francoski. — V političnem življenju vodijo Francozi, dočim v industriji in trgovini igrajo drugo vlogo.

Posebna značilnost mesta pa je v tem, da ga krasi številne, krasne cerkve, po večini katoliške. Biser med njimi je mogočna bazilika sv. Jožefa, največja sv. Jožefu posvečena cerkev na svetu ter ena največjih cerkva na svetu sploh. Tu se zgrinjajo romarji v vedno večjem številu iz vseh delov Kanade in Združenih držav s kardinali, nadškofi ter škofi na čelu. Uslišanja so na dnevnem redu. — Tudi Slovenci radi poromadi k sv. Jožefu na hrib Mount Royal. — Naš rojak g. Matija Kozina se je nastanil, tak pod njim. No, ta teden je naš Matija srečno diplomiral iz prava na katoliški L'Universite de Montreal. — Če upoštevamo, da je nad dve tretjini njegovih kolegov padlo, mu moramo dati vse priznanje.

In končno, ali že veste, kaj je te dni v Montrealu predmet razgovorov? Dne 15. junija bomo imeli veselico na prostem na prizajni vzpetinici pri g. Popiku na 5324 Leduc Blvd. S tramvajem št. 24 St. Denis se peljete do konca, nato presežete na št. 40 ter izstopite na postaji L'Archeveque, odkoder vas popelje vodnik na lice mesta. Odbor Baragovega društva je ukrenil vse potrebno, da se nobeden ne bo dolgočasil. To pot bomo imeli za prigrizek pristne kranjske klobase.

V slučaju slabega vremena se veselica preloži na naslednjo nedeljo t. j. 22. junija. Sporočite svojim znancem in pridite v obilnem številu od blizu in daleč. — Ohranimo tudi to pot dober sloves, ki ga uživamo med drugimi narodnostmi!

I. R.

Napredek naše proizvodnje jekla

Sudbury, Ont. — Načrti za povečanje proizvodnje jekla v Kanadi bodo skoraj gotovo zadovoljili težnje kanadske jeklene industrije, da bi se Kanada v tem oziru osamosvojila in pridelala vse jeklo, kolikor ga rabi, doma, je dejal podpredsednik jeklarske korporacije Algoma v Sault Ste. Marie, Ont., g. Holbrook. V svojem govoru pred člani pokrajinske trgovske zbornice v Sudbury je dejal, da so bili prvi koraki k povečanju proizvodnje jekla v vseh štirih jeklarskih tovarnah (dve sta v Hamilton, Ont., ostali dve pa v Sydney, N. S. in v Sault Ste. Marie, Ont.) že storjeni in da se bo naša proizvodnja jekla povečala za 1,400,000 ton letno. Ta povišek pomeni, da bo Kanada potem pridelala vseh 5,500,000 ton jekla, katerega zdaj letno porabi, v svojih domačih

Liga v New Yorku pojasnjuje

Iz Kanade (seveda tudi iz Juž. Amerike, Avstralije itd.) naprej in naprej dobivamo vprašanja, "pod kakšnimi pogoji se da priti od tam v Ameriko," ali celo prošnje, naj ondotnim "novim" dobimo "sponsorje," ki jih bodo spravili v Ameriko. . .

Liga je v svojih objavah v Amerikanskem Slovencu te reči že ponovno pojasnjevala, toda Amerikanski Slovenec ne pride v roke ljudem v teh deželah. Vsaj ne v velikem številu. Zato naj bo pojasnjeno tudi na tem mestu.

Ameriški begunski zakon je izgubil veljavo, ker je bil samo začasen. Zdaj je prepozno iskati sponsorje celo za tiste begunce, ki so se v treh deželah, ki jih je ameriški begunski zakon izrečno navajal: Avstrija, Italija, Nemčija. Kanada (z drugimi, ki smo jih zgoraj dejali v oklepaj), pa sploh ni bila nikoli med tistimi dežalami, iz katere bi mogli priti begunci v Ameriko potom "sponsorjev."

To se torej sliši popolnoma — brezupno. . . Vendar pa ni še čisto zadnja beseda. Morda se bo bo mogel ta ali oni zmuzniti skozi odprtino, ki jo v naslednjem razlagamo.

Ameriški begunski zakon iz leta 1948 je bil dve leti pozneje nekoliko popravljen in razširjen. Po večini je tudi vse tisto že minilo, zakaj veljalo je samo za dve leti. Ena odprtina je pa le še ostala. Pazite!

Ta odprtina velja do sredi leta 1954. To je takozvana točka 3c v omenjenem zakonu. In ta pove: Begunci, ki so po 1. septembru 1939, pa pred 1. januarjem 1949, zašli v razne dežele izven Avstrije, Italije in Nemčije, so še danes tam in se ne smatrajo za "firmly resettled," lahko zaprosijo ameriškega konzula v dotičnih deželah, da jim izda vizo za Ameriko. Imeti morajo sponzorja in pot si morajo sami plačati. Če dobijo vizum, ga dobijo izven kvote.

To je torej tista "odprtina," ki je pa majhna. Zakaj? Domala vse je odvisno od izraza: Firmly resettled. Po naše bi se to morda reklo dokončno preseljen. Kaj se to pravi?

Domala vsi, ki ste si radi ali neradi izbrali Kanado za preselitev iz begunstva, ste imeli v mislih, da boste v Kanadi tudi ostali (razen če bi se kdaj vrnili domov.) Če niste imeli tega v mislih, ste vsaj pred oblastmi, ki so vas "rešale," ravnali tako, kot bi si Kanado izbrali za svojo "novo domovino." Tako ste skoraj morali ravnati, zakaj kanadski agentje bi vas drugače niti sprejeli ne bili. Če pa vse to ne drži glede vas samih, pa gotovo drži glede oblasti, ki so vam pomagale do potovanja v Kanado.

Z eno besedo: Ko ste stopili na kanadsko zemljo, ali vsaj ko ste dobili v Kanadi prvo zaposlitev, ste takorekoč pred vsem svetom dobili pečat: Firmly Resettled! To velja prav tako glede Argentine, Avstralije, itd. Tedaj — na žalost — Amerika vam je zaprta. . .

To brez dvoma velja za veliko večino, spet pa ne za vse. Eden ali drugi je le v takih okoliščinah prišel n. pr. v Kanado, da je zanj dosti očitno: NISEM "firmly resettled." Toda to svojo prepričanje mora z dokazi podpreti pred drugimi. Ni do- tovarnah in ji ga ne bo treba uvažati iz Amerike, Anglije in drugih dežel.

volj, da le sam tako misli. Pred kom?

Nima nobenega pomena, da kdo to svoje prepričanje dokazuje z dolgim pisanjem na naslov LIGE v New Yorku. Liga mu koncem konca lahko postane "sponsor," ne more mu pa dati vizuma! Prepričati je torej treba najprej in takorekoč izključno le Ameriškega konzula v deželi, kjer dotični zdaj živi. Ko je konzul enkrat uverjen in obljubi vizum pod pogojem, da si kdo najde v Ameriki sponzorja — šele tedaj ima tak človek upanje, da se bo stisnil skozi odprtino, ki še ostane odprta do sredi leta 1954.

Zelo "praktično" vprašanje bi zdaj bilo: Kaj naj pa konzulu povem, da ga bom uveril? Kako naj ga prepričam, da NISEM tu, kjer sem, "firmly" resettled?

Liga jako težko kaj svetuje. Konzuli so veliki gospodje in vsak ima svojo glavo. Seveda ima vsak tudi svoje srce — kolikor ga ima. Nekateri nočejo o tem sploh nič slišati. Drugi si dajo čudno hitro dopovedati. Konkretne primer: Nedavno sta pisali dve stranki iz Brazilije: Konzul je rekel, da bo takoj izdal vizume, kakor hitro pokažemo, da imamo v Ameriki sponzorja. Dobro! Liga je takoj izdelala papirje pod lastnim sponorstvom. Trenutno še ne vemo, pa bomo kmalu videli, če bo konzul držal besedo. Vendar je pa tudi res, da je nekaj podobnih primerov uspelo — ljudje so že prišli v Ameriko pod točko 3c!

Torej: Kdor misli, da bi se mu utegnulo posrečiti, da pride v Ameriko pod 3c, naj si bo iz Kanade ali drugod, naj nikar ne napravi prvega koraka s tem, da piše Ligi! Seveda tudi ne kakemu svojemu sorodniku ali drugemu dobremu znanцу v ZDA. Prvi korak je do Ameriškega konzula! Ako tam nisi ničesar opravil — ne pisari nikamor drugam, zakaj kdo ti more pomagati, če konzul odbije?

Vse, kar smo doslej povedali, pa velja o tistih, ki bi skušali priti v Ameriko izven kvote. Vse- litev na kvoto pa še zmerom ni izključena, čeravno silno otežkočena. Prvič moraš vedeti, da spadaš pod jugoslovansko kvoto, pa magari si postal že kanadski državljan. Jugoslovanska kvota je majhna, pa tudi za dolga leta vnaprej oddana. Če si voljan čakati, recimo kakih pet do sedem let, da tvoja številka pride na vrsto — dobro! Daj se registrirati pri ondotnem ameriškem konzulatu za Ameriko! Ne zadržuj ti pa v tem primeru kak "sponsor" v Ameriki, ampak moraš imeti prepisani "Affidavit of Support," ki ti ga pa Liga ne more ne dati ne poiskati. Konzulat bo razložil vse drugo, kar je še treba vedeti v takem slučaju.

Prosimo, vzemite te reči na znanje, da ne boste brez potrebe pisali Ligi in ji nalagali nepotrebno pisarniško delo! — Ligin tajnik.

Kdo ima?

Kdo ima celotno Zgodovino slovenskega naroda, ki sta jo napisala dr. Josip Gruden in dr. Josip Mal?

Kdor jo ima in bi jo lahko pogrešal, naj jo proti primerni odškodnini odstopi slovenski knjižnici v Torontu.

Svojo pripravljenost naj sporoči ali knjige pošlje na Rev. dr. Jakob Kolarič C. M., St. Mary's Mission House, 131 Birchmount Rd., Toronto 13, Ont., Canada.

Torontski velesejem

Toronto, 30. maja. — V pone- deljek 2. junija bo v Torontu otvoritev enega največjih vele- sejmov na svetu; to je po vrsti peta otvoritev tako imenovanega "Canadian International Trade Fair."

Torontski velesejem bo trajal deset dni; v tem času pričakuje- jo v prestolnico Ontarija okrog 35,000 kupovalcev, ki bodo trgo- vali s približno dva tisoč raz- stavniki. Uradniki torontskega velesejma pričakujejo, da bo le- tošnji velesejem največji, kar so jih bili imeli doslej.

Na 185.000 kvadratnih čevljih prostora bodo razstavljali svoje proizvode ne samo Kanadčani ampak tudi mnoge inozemske tvrdke; med deželami, ki letos prvič nastopajo na torontskem Trade Fair bodo tudi Južna Ko- reja, Libanon, Haiti, Thailand, Perzija in Finska. Ameriške tvrdke bodo letos rabile na ve- lesejmu še enkrat več prostora kakor so ga rabile lani. 150 kon- cernov iz Zpadne Nemčije bo razstavljalo letos v Torontu. To je prvič v zgodovini. Zanimivo je, da angleške tvrdke ne bodo zastopane polnomočno; Angleži bodo potrebovali za razstavo svojih proizvodov le kako tretjino prostora, če primerjamo z njih- vo lansko udeležbo.

Na torontskem velesejmu bo- ste slišali govorice vsega sveta in videli tako različne proizvode kakor so fino kovani rožni ven- ci italijanskega izdelka skupaj z 112 ton težkimi kopalnimi stroji. Ti stroji bodo najtežji, kar jih je bilo kdaj razstavljenih na ka- nadskem Trade Fair. Ena zani- mivosti na letošnjem velesejmu bo kanadski pribor za montira- nje in popravljanje biciklov; s tem priborom lahko povprečen sedemletni otrok sestavi ali po- pravi svoje kolo.

Na otok Koje, s katerega so poročali o ponovnih izgrelih se- vernokorejskih in kitajskih voj- nih ujetnikov, je poslalo povelj- stvo Združenih narodov ojača- nje, med katerimi je tudi večji oddelek Kanadčanov. Ujetniki so jih hrupno sprejeli s petjem komunističnih pesmi, z rdečimi zastavami in s psykami. Ka- nadčani so bili dodeljeni k straži taborišča št. 85, blizu koder so pred nedavnim ugrabili ameri-škega generala Dorda.

Transportni minister naše vla- de g. Chevrier je sporočil v Spodnji zbornici, da je vlada odobrila načrte za prenovitev že- lezniške postaje CNR v Wind- sor, Ont.

MALI OGLASI

Išče stanovanje

Stalno zaposlen delavec išče 5 ali 6 sob blizu sv. Vida ali sv. Jurija. Pokličite po 5. uri EX 1-4934, vprašajte za Bill (110)

Iščejo stanovanje

Mlad zakonski par išče 2 ali 3 opremljene sobe v St. Clair- ski okolici. Kdor ima kaj, naj pokliče UT 1-9246. (112)

Hiša naprodaj

Lastnik prodaja hišo na E. 120 St., severno od St. Clair Ave., vse prenovljeno—4 spal- ne sobe, za eno družino. Lahko pridete vsak čas. Nočem pre- kupčevalce. Kličite GL 1-6438. (112)

Ledenica naprodaj

Proda se "Westinghouse" le- denica v dobrem stanju. Pokli- čite UT 1-2347. (110)

Dekle dobi delo

Delo dobi dekle, ki je izku- šena v "department store." Do- bra plača in ure.

Kalish Dept. Store

7010 St. Clair Ave. (jun.3.5.)

Iščejo stanovanje

Zakonski par išče 3 ali 4 ne- opremljenih sob. Pokličite med 11 zj. in 1 pop., telefon EN 1-6438. Vprašajte za Irene.

—(110)

Kljub temu, da ima kanadska vlada, ki deloma podpira ta ve- lesejem, vsa leta nazaj izgubo, upajo, da bo postal torontski Trade Fair donosno podjetje v bližnji bodočnosti in da bo pri- dobil na mednarodni pozornosti, kar bo predvsem koristilo dobre- mu glasu kanadskega trgovstva in industrije.

Moški dobljo delo

'OLIVER'

potrebuje

DRILL PRESS OPERATORS
(RADIAL AND SINGLE
SPINDLE)

MILLING MACHINES
(VERTICAL AND
HORIZONTAL)

TURRET LATHE
(LARGE AND SMALL)

ENGINE LATHE

SOLDERS

GISHOLT

SPRAY PAINTERS

FINAL TESTERS

ASSEMBLERS
(HEAVY NON-PRECISION)

Incentiven zaslužek od začetka na incenitnem delu. Plačane počitnice in prazniki; točka glede življenjskih stroškov; avtomatičen povišek do sred- nje meze. Mora biti pripravljen de- lati prvi, drugi ali tretji shift; 5% po- viška za delo na 2. shiftu; 10% na 3. shiftu.

Employment urad odprti dnevno od 8 do 4:30 pop. in ob sobotah od 9 do 12 opoldne.

The Oliver Corporation
19300 Euclid Ave.
KE 1-0309

(109)

Turret Lathe
Operators

Morajo biti zmogni
in sami sestaviti delo
precizno delo

Plača od ure in
visok incenitven zaslužek
48 ur na teden

LE ROI CO.
CLEVELAND ROCK DRILL
DIVISION
12500 Berea Rd.

(110)

Ženske dobijo delo

ZENSKE ZA ČIŠČENJE

izurjene

Delo ponoči, plača od ure
Stalno delo v okolici
East Cleveland na Euclid Ave.
Ohio Window Cleaning Co.
1230 E. 9 St. CH 1-7515
(x)

Dekleta

Dekleta, 17 let in več stare,
dobijo delo v oddelku za zavi-
janje. Vas naučimo.

Menk Bros. Laundry

643 E. 103 St.

(109)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Moderna hiša, 8 sob, 7 akrov zemlje, 5 spalnih sob, velika stanovanjska soba, dvojna ga- raža, skedenj, kokošnjak, zu- nanji "fireplace," sadovnjak. Pokličite BE 2-1544 v Walton Hills Village, Bedford, Ohio. (111)

Stanovanje iščeta

Mlad zakonski par išče 3- ali 4-sobno stanovanje med E. 55 in E. 79 St. Oba sta zaposlena. Kličite po 5. uri zvečer EN 1-7928. (111)

Išče stanovanje

Išče se sobo s kuhinjo, brez pohištva, za žensko. Naslov naj se pusti v našem uredni- štvu. —(109)

-- TRANSMUNDIAL --
TORONTOPodružnica slovenske polniške agencije
v Kanadi

- prodaja parobrodne in avijonske karte za potovanja v Evropo ali za obisk v Jugoslavijo preko Italije ali Francije; tudi za vse druge dežele;
- prodaja parobrodne in avijonske karte za svojece, ki jih hočete pripeljati iz Evrope;
- dobavlja kavo, moko in drugo hrano Vašim v Jugo- slaviji hitro, točno in po najnižjih cenah (zahte- vajte cenik);
- izvršuje tudi denarna nakazila v vse dežele;
- izvršuje vse vrste prevodov in uradno potrjene pre- stave listin;
- daje informacije v zadevah imigracije in pridobi- vanja državljanstva.

Pišite ali telefonirajte na

TRANSMUNDIAL TRAVEL AGENCY

258 College St. Tel.: Midway 4868

Toronto, Ontario

Ista tvrdka v Caracas-u (Venezuela) in
v Genovi (Italija)

PISARNA dr. Ilije Brkoviča

IZVRŠUJE VSE POSLE

pri nakupu in prodaji nepremičnin, oskrbi prevode iz raznih jezikov, opravlja notarske posle, overi dokumente in testamente, izdaja polno- močja za stari kraj, preskrbi dokumente za vselitev v Kanado, vknji- žuje posojila na posest, zavaruje in izpolnjuje prijave za davke.

Oglasite se pismeno ali ustmeno.

Pisarna je odprta vsak dan razen v nedeljo od 9 zjutraj do 9:30 ure zvečer.

Naslov: 164 Ossington Ave.

Tel.: KE-3216

Toronto

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

VI.

Ko je bil knez vojvoda ruski naleti na gospoda Skrzetuskega, sedečega na pogorišču Rozlogov, je že vedel o korusnem porazu, ker mu je o njem v Sahotinu sporočil gospod Polanovski tovariš iz knežjega husarstva. Poprej se je knez mudil v Priluki in je odtoč poslal gospoda Boguslava Maškiewicza k hetmanom s pismom vprašal, kam naj se dvigne z vso svojo silo. Ker gospoda Maškiewicza dolgo ni bilo nazaj z odgovorom hetmanov, je krenil knez k Perejeslavju, pošiljajoč na vse strani oddelke in obenem ukaze, da bi se polki, ki so bili še tuptam po Zadnjepriju razmetani, zbrali kar najhitreje v Lubnijih.

Toda prišle so vesti, da se je kakih deset kozakiških praporov, stoječih na postojankah ob tatarski meji, razpršilo ali pa celo prešlo k vstajnikom. Tako je torej knez videl vse svoje sile naglo oslabiljene in se je nemalo grizel, ker ni pričakoval, da bi ga ti ljudje, ki jih je tolikokrat vodil do zmag, sploh kdaj mogli zapustiti.

Vendar je to, ko se je sešel z gospodom Polanovskim in izvedel o nezaslišnem porazu, pred svojo vojsko zatajil in je krenil dalje k Dnjepru, hoteč iti na stepo, sredi burje in punta, da bi se maščeval za poraz, zatri sramoto vojske ali pa da bi sam razlil kri. Sodi je pri tem, da se je moral nekaj kronine vojske, ali celo veliki del rešiti pogroma. Če bi se ti mogli združiti z njegovo šeststisočno divizijo, bi se mogli meriti s Hmielnickim, upajoč zmage.

Dospevši torej v Pereslavje, je naročil malemu gospodu Volodijovskemu in gospodu Kušlu, da bi razposlala svoje dragone na vse strani do Čerkas, Mantov, Sierno, Bučac, Stajke, Trehimirov, Ržišče, da bi pobrali vse čolne in brode, kakršni so se nahajali v okolici. Potom naj bi se imela vojska prepeljati z levega brega do Ržiščeva.

Odposlanci so izvedeli od beguncev, ki so jih tuptam našli, toda na vseh onih mestih niso našli niti enega čolna, ker je, kakor je bilo že omenjeno, polovico pobral veliki kronin het-

man za Krzečovskega in Barabaša, ostanek pa je na desnem bregu uničila vstaška črn iz strahu pred knezom. Vendar je gospod Volodijovski z devetimi huzarji prišel na desni breg, ker si je dal na hitrico zbiti brod. Tam je ujel nekaj Kozakov, ki jih je privedel pred kneza. Od njih je knez izvedel o veliki razsežnosti punta in o strašnih sadovih, ki jih je že rodil korusni poraz. Vsa Ukrajina do zadnje glave je vstala. Vstaja se je razlivala kakor povodenj, ki se vali po ravnini in z vsakim trenutkom dobiva večje in večje širjave. Šlahta se je branila po gradovih in gradih. Toda od teh so bili že mnogi vzeti.

Hmielnicki je rasel vsak trenutek v sili. Ujeti Kozaki so cenili število njegovih vojsk že na dvestotisoč ljudi, a za par dni bi se mogle te sile še lahko podvojiti. Radi tega je ostal po bitki še v Korsunu, a obenem, izkoriščajoč trenutke miru, je uvrščal črn v svoje neštete oddelke.

Črn je delil na polke, za polkovnike povišal atamane in izkušenejši zaporoške esauli — odpravljali oddelke ali pa cele divizije, da bi jemali okoliške gradove. Ko je knez Jeremija vse to premislil, je uvidel, da radi nedostatka čolnov, katerih priprava za šeststisoč ljudi bi zavzela kake tri tedne, in radi sovražnikove moči, ki je zrasla nad vso mero, se ni mogoče prevesti čez Dnjeper v teh krajih, v katerih se ravnokar nahaja.

V vojnem svetu so bili gospod Polanovski, polkovnik Baranovski, stražnik gospod Aleksander Baranovski, gospod Volodijovski in Vurcel mnenja, da bi krenili na polnočno stran proti Černihovu, ki je ležal za gluhimi gozdovi, odondod šli na Lubeč in se šele tam prepeljali k Brahmovu. Bila je to dolga pot in nevarna, ker so za černihovski gozdovi proti Brahmovu ležala ogromna blata, preko katerih je bilo še za pehoto težavno hoditi, kaj šele za težko konjico, vozove in artiljerijo.

Knezu je vendar ugajal ta svet. Želel se je še pred to dolgo in, kakor je mislil, nepovratno potjo tuptam na svojem Zadnjepriju pokazati, da ne bi takoj dopustili izbruha, da bi šlahto zgrnil pod svoja krila, da bi postrašil z grozo in zapustil med ljudmi spomine te groze, ki je ob gospodovi nenavzočnosti edina imela biti stražnik kraja in varuh vseh, ki niso mogli oditi z vojsko. Razen tega so bili še v Lubnijih kneginja Grizelda, gospodične Zbarske, knežje služahnštvo, ves dvor in nekateri polki, posebno pehota; knez je torej sklenil, da pojde v Lubnija po poslednje slovo.

Vojske so se dvignile še ta dan, in na čelu gospod Volodijovski s svojimi dragonci, ki so, dasi brez izjeme vsi Rusini, vkovan v okove discipline in izpremenjeni v regularnega vojaka, po udanosti prekašali skoro vse druge prapore. Kraj je bil še miren. Tuptam so se že stvorile tolpe razbojnikov, ki so ropali ravno tako po dvorih kakor po kmetih. Teh so mnogo po poti polovili in jih potaknili po kolih.

Toda kmetje niso nikjer vstali. Glave so jim vrele, ogenj je bil v kmetijskih očeh in dušah, oboroževali so se potihoma ter bežali čez Dnjeper. Vendar je še strah gospodoval nad gladjo

po krvi in umorih. To edino se je še moglo šteti za bodoče zlo znamenje, da so namreč iz teh vasi, po katerih se kmetje še niso dosedaj družili s Hmielnickim, bežali pred kneževimi vojskami, kakor iz strahu, da bi strašni knez ne čital z obraza, kar se je krilo v notranjosti, in jih takoj ne kaznoval. Kaznoval je tudi tam, kjer je našel najmanjše znamenje vzbujajoče se vstaje, in kakor je imel navado, da ni poznal mere ne v nagradi in ne v kazni, je kaznoval brez mere in usmiljenja.

Lahko je bilo reči, da sta takrat blodila no obeh straneh dva volkodlaka — eden za slahoto — Hmielnicki, drugi za vstaško ljudstvo — knez Jeremija. Šepetalo se je med ljudstvom, da, kjer ta dva trčita drug ob drugega, potemni solnce in porde vode po vseh rekah. Toda do tega je bilo še daleč, zakaj ta Hmielnicki, zmagalec pod Korsunom, ta Hmielnicki, ki je v puh razbil kronine vojske, vzel v robstvo hetmane in stal sedaj na čelu stotisočev vojakov, se je naravnost bal tega gospoda iz Lubnij, ki ga je hotel iskati za Dnjeptom.

Knežje vojske so bile ravno prestopile Sleporeč, knez sam pa je ostal radi počitka v Fili-

povu, ko so mu sporočili, da so prišli poslanci Hmielnickega z listom in prosijo zaščite. Knez jim je velel, da se privedejo takoj. Vstopilo je torej šest zaporošcev v podstarostin dvorec, kjer je bival knez, in vstopilo precej ošabno, posebno najstarejši med njimi, ataman Suharuka, svest si koruskega pogroma in svoje sveže polkovniške šarže. Toda ko so pogledali na knežev obraz, jih je objel takoj tako velik strah, da so padli pred njegove noge in se niso upali pregovoriti.

Knez, sedeč med najodličnejšim viteštvom, jim je velel vstati in jih vprašal, po kaj so prišli.

"Z listom od hetmana," je odgovoril Suharuka.

Na to upre knez v Kozake oči in reče mirno, a poudarjajoč vsako besedo:

"Od roparja, lopova in razbojnika, ne od hetmana!"

Zaporošči so pobledeli, a bolje le posineli, spustili glave na prsi in stali molče pri durih.

Vtem je knez velel gospodu Maškiewiczu vzeti list in čitati.

List je bil pokoren. V Hmielnickem je že po Korsunu lis premagal leva, kača orla, ker je vedel, da piše Višnioveckemu. (Samoil Veličko, str. 79. Hmielnicki je pisal knezu, "da bi se

torej radi tega, kar se je zgodilo s kroninimi hetmani, on, knez Višnioviecki, ne razžalil in ne bi svoje jeze na njega, Hmielnickega, izvolil iznesti.") Potuhnil se je, da bi ga morda pomiril in potem tem laže udaril. Pisal je, kar se je zgodilo, se je zgodilo radi krivde Čaplinskega, a da je bila tudi za hetmana sreča nemila, tedaj to ni njegova, Hmielnickega krivda, temveč temu so krive bolečine in zatiranja, ki jih trpe na Ukrajini Kozaki.

Prosi vendar kneza, da bi se radi tega ne čutil užaljenega in mu izvolil odpustiti, za kar mu za vedno ostane postrežen in pokoren sluga; da bi pa pridobil knežjo naklonjenost za svoje poslance in jih rešil knežje strogosti, naznanja, da je husarskega poročnik a gospoda Skrzetuskega, ki je bil zajet na Siči, odpustil zdravega.

Potem so sledile tožbe na ošabnost gospoda Skrzetuskega, da ni hotel vzeti listov Hmielnickega na kneza, s čimer je njegovo hetmansko dostojanstvo in dostojanstvo vse zaporoške vojske zelo razžalil. Ravno tej ošabnosti in temu zaničevanju, kakršnega so vedno vajeni Kozaki od Lahov, je Hmielnicki pripisoval vse, kar se je zgodilo, počenši od Žoltih vod pa do Korsuna.

Po kratki in mučni bolezni je v Ljubljani ob zori dne 6. maja 1952 zapustila solzno dolino in odšla po večno plačilo moja nadvse ljubljen mamica, gospa

Adela Čokelj

rojena BRECELNIK

Ledena roka Ti zaprla je oči,
Zbledela so Ti lica nevesela,
Otrpnilo srce mogočno.
Poslednji Ti poljub na mrtva lica
Pošilja iz tujine sin, ki dobro ve,
Da zdaj si v božjem miru dotrpela,
O, mati mučenica . . .

Zalujoči soprog BOGOMIR v Ljubljani,
sin BOGOMIR, snaha MARA in vnuček MIRKO
v New Smyrna Beach, Fla.,
ter OSTALO SORODSTVO v Ljubljani in Trstu.

V blag spomin

1920 — 1943

DEVETE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA DRAGEGA
BRATA

Stanley Jersan

ki je umrl 6. septembra 1943

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni težav in ne skrbi,
tam sreče solnce Ti ne ugasne,
in bojni grom je ne kali.

1887 — 1942

DESETE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE
MATERE

Mary Jersan

ki je umrla 3. junija 1942

Dolino solz si zapustila,
preljuba naša mati mila,
pred božjim tronom zdaj klečiš,
uživaš sveti Paradiž!

In ko nam življenje mine,
onostranska zarja sine,
Vi nas k sebi povabite!
V raju, kjer kraljuje Večni,
skupaj bomo večno srečni!

1877 — 1949

TRETJE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA DRAGEGA
OČETA

Frank Jersan

ki je umrl 13. julija 1949

Spomin na Te je naš zaklad,
saj vsak od nas Te imel je rad,
pri Bogu zdaj se veseliš,
a v srcih naših Ti živiš.

Zalujoči ostali:

EDWARD, ANTHONY in HENRY, sinovi
SOPHIE, MILDRED por. MOSTAR, hčere
GLADYS, MARY, MARGIE, snaha
ANTHONY, zet
VNUKI in VNUKINJE

Cleveland, Ohio, 3. junija 1952.

KEFAUER JE UGRIZNIL — Sen. Estes Kefauer postaja bolj in bolj priljubljen. Na sliki ga vidimo, ko se skuša z otroci, kdo bo preje pojedel kos dinje. Sicer mu ni uspelo, da bi v primarnih volitvah v Floridi porazil svojega tekmeca senatorja R. Russella, dobil pa je vendar toliko glasov, da svoj uspeh imenuje lahko "malo zmago."

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 59. leto

Premoženje nad \$9,000,000
Članstvo nad 43,500

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 120.01%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošten in nadsolventni podporni organizaciji —

Kranjsko Slovenski Katoliški Jednoti

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

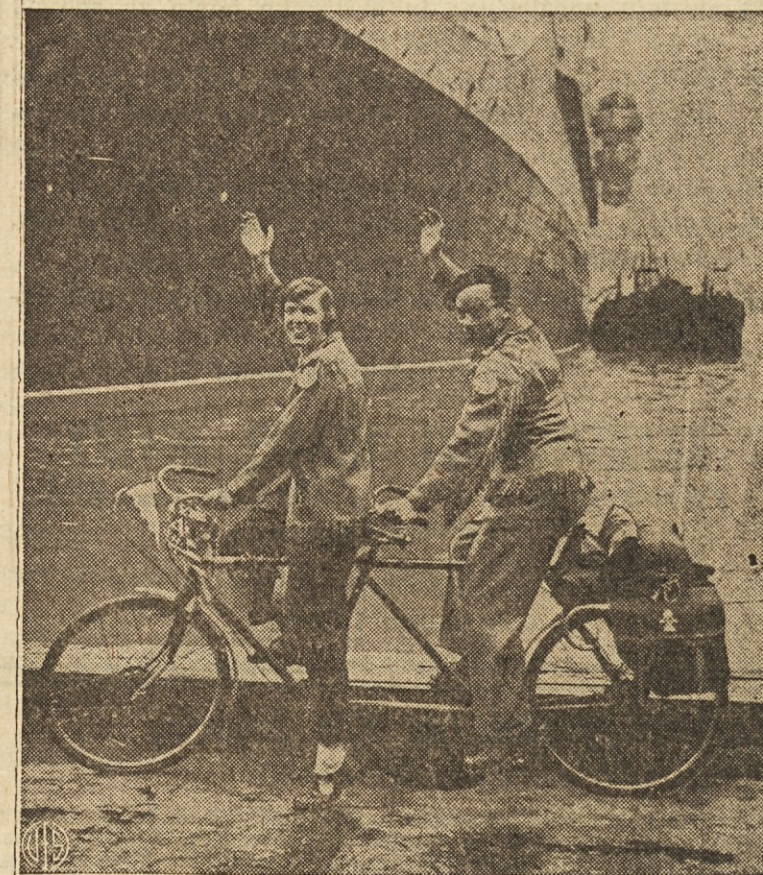
K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, pritrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti
se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev
K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

ONA VIDI ZA OBA — Slep kanadski vojni veteran David Ferguson iz Toronto, Ont., 35 let star, in njegova 28 let stara žena Patricia mahata v slovo, ko se vkravata na parnik, ki ju bo prepeljal v Evropo. David in Patricia mislita ostati pet mesecev v Evropi in jo prepotovati s kolesom podolgem in počez. Mož je zgubil vid v vojni l. 1944 v Franciji.

For your VACATION
welcome to
CHRISTIANA LODGE
Slovenian Resort

• The Hotel has 30 rooms with connecting showers. Central dining room, with American-Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U.S. 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE
DOMINIK KRASOVEC, Prop.
P.O. Edwardsburg,
Michigan
Phone 9126 F5

ZULICH
INSURANCE AGENCY

FRANCES ZULICH, Agent
Zavarovalnina vseh vrst za
vaše domove, avtomobile
in pohaštvo
IVanhoe 1-4221
18115 NEFF ROAD

Mi pripravimo
ZDRAVILA
za Evropo
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd.
Cleveland 10, Ohio
KE 1-0034